660/02

Den 2. december 2002 blev i sag nr. 58.309:

xxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxx xx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Klageren, hvis nu afdøde ægtefælle var omfattet af en pensionsordning i PFA Pension, påstår selskabet pligtig at anerkende, at hun er berettiget til ægtefællepension.

Selskabet har afvist at yde klageren ægtefællepension med henvisning til, at hun ikke opfylder betingelserne herfor.

Klageren har i skrivelse af 17/4 2002 til nævnet redegjort for sagen således:

"Den 13. juli 1968 indgik jeg ægteskab, med E.C.R. [afdøde]. Dette ægteskab varede frem til 1. november 1993. Ægteskabet blev opløst på grund af E.'s [afdøde] alkoholmisbrug. Efter nogle måneder genoptog vi igen kontakten med hinanden, dog på dette tidspunkt på et uformelt og reserveret niveau. Inden for det første år efter skilsmissen mistede E. sit arbejde på A. Maskinmesterskole og fik herefter ansættelse på ... i Nuuk på Grønland. Under opholdet her bevarede vi kontakten med hinanden gennem brevveksling.

I 1996 vendte E. tilbage til Danmark og tog ophold i Randers, hvor hans forældre er bosiddende. Efter hjemkomsten blev vi igen tættere knyttet til hinanden og genoptog efterhånden vores tidligere samliv. På dette tidspunkt var det dog ikke af afgørende

betydning for os, at vi var juridisk bundet til hinanden. Det afgørende var, at E. blev knyttet til vores familie og ikke mindst vores to fællesbørn. Det samliv der fandt sted de seneste fem år af vores skilsmisseperiode har på mange måder ikke udformet sig anderledes end, hvis vi på daværende tidspunkt havde giftet os igen. Selvom E.'s misbrug var i stærkt aftagende, havde han dog i perioder stadig et alkoholmisbrug. I disse perioder opholdt han sig i lejligheden i Randers. Jeg påtog mig den opgave at hjælpe, støtte og tage vare på E. og sikre, at han trods misbruget levede et værdigt liv. Selv i de perioder var vi tæt knyttet til hinanden.

Uanset i hvilken situation vi har befundet os i forhold til E.'s alkoholmisbrug er vi gennem årene i såvel familiemæssige som i private sammenhænge blevet betragtet som ægtepar.

I april 2001 fik E. konstateret en uhelbredelig sygdom (kræft i bugspytkirtelen). I den forbindelse har jeg som noget helt naturlig påtaget mig de opgaver der er forbundet med at have en uhelbredelig syg mand. Det vil sige, jeg har deltaget i undersøgelser, lægesamtaler m.v., og i dette sammenhæng ligeledes altid blevet betragtet som E.'s ægtefælle.

Under E.'s sygdomsforløb har der været to perioder, hvor der har været behov for aflastning. I disse perioder har E. som noget helt naturligt været indlagt på Kamillianergårdens Hospice i Aalborg. Dette burde bekræfte det tætte forhold, der igennem årene har været mellem E., jeg og vores fællesbørn. Vi er også altid i dette sammenhæng blevet betragtet som en familie.

I december 2001, hvor E. havde sit sidste ophold på Kamillianergårdens Hospice, så det ud som om E.'s situation ville 'stabiliserer' sig så han igen ville få en tålelig periode trods sin alvorlige sygdom. På dette tidspunkt fik vi overskud til at planlægge lidt fremadrettet, hvorfor vi blandt andet besluttede os for at gifte os igen. Dette ægteskab blev indgået d. 24 december 2001.

Desværre indtraf der en pludselig forværring i E.'s tilstand d. 7 januar 2002. Denne gav anledning til, at E. døde d. 9 januar 2002.

I forhold til den måde vores familieliv har udformet sig på oplever jeg, at jeg i forbindelse med afslag på ægtefællepension (engangsbeløb) har fået en usaglig behandling, hvor afgørelsen er truffet på baggrund af en 'facitliste'. E. var jo ikke et tilfældigt bekendtskab for mig. Jeg havde faktisk kendt ham i mere end 34 år og været gift med ham i næsten 26 år. Jeg ville have haft forståelse for den trufne afgørelse, hvis E. og jeg efter et korterevarende bekendtskab havde giftet os og jeg i denne forbindelse ikke havde opfyldt 'facitlistens' kriterier for at opnå ægtefællepension.

I denne sag drejer det sig ikke om, at jeg har krav på en livslang pension. Det drejer sig udelukkende om et krav på et mindre engangsbeløb (kr. 19.082). Af denne grund har sagen både en personlig, men også en principiel interesse for mig. Jeg oplever, at det er helt urimeligt, at en forsikringstager i forbindelse med dødsfald i den nærmeste familie udsættes for en lang usaglig argumentation i forbindelse med, at der rejses krav om en fordring. Argumentationen har fra P.F.A. Pension taget afsæt i en 'facitliste', og senest i at Finanstilsynet har godkendt 'facitlisten'. Der har ikke på noget tidspunkt været anlagt en kvalificeret faglig helhedsvurdering af den pågældende sag, hvorfor menneskene bag sagen fremstår som noget helt uvedkommende. Sagsbehandlingen har dermed ikke båret præg af de strømninger, der generelt søges implementeret i samfundet, nemlig at det individuelle søges opprioriteret på bekostning af det generelle."

I selskabets skrivelse af 24/5 2002 til nævnet hedder det bl.a.:

"**1. Det forhold, der klages over**

H.R. klager over, at vi har afslået at udbetale livsvarig kollektiv ægtefælle/samleverpension med 190,00 kr. pr. måned eller i stedet herfor en konverteret engangsudbetaling på 31.802,00 kr. med fradrag af afgift til staten. Denne forsikringsdækning er indeholdt i H.R.'s afdøde ægtefælle E.C.R.'s pensionsordning ...

Vi har afslået udbetalingen, fordi H.R. ikke opfylder betingelserne for at få udbetalt kollektiv ægtefælle-/samleverpension.

2. Faktiske forhold

Som led i H.R.'s nu afdøde ægtefælle E.C.R.'s daværende ansættelsesforhold, blev der med virkning fra 1. november 1984 oprettet pensionsordningen, police nr. ...1471 ... Som led i et senere ansættelsesforhold blev der med virkning fra 11. august 1994 oprettet pensionsordningen, police nr. ...1472, der blev erstattet af police nr. ...1473 med virkning fra 1. juni 1995, som det fremgår af vores to breve af 2. oktober 1995 og 12. juni 1996 til E.C.R. ... Blandt dækningerne er der livsvarig ægtefællepension, som det fremgår af police nr. ...1473, udskrift nr. 1 af 5. februar 1996, nederst side 1 og øverst side 4 ... Nederst side 4 er der henvist til PFA Pension's forsikringsbetingelser pr. 1. juli 1994 ... Betingelserne for ægtefællepension fremgår af forsikringsbetingelsernes afsnit E.

Idet præmiebetalingerne ophørte, blev policen omskrevet til fripolice (præmiefri police) med virkning fra 1. juni 1996, som det fremgår af udskrift nr. 4 af 5. august 1996 ...

Efter at pensionsbeskatningsloven var ændret, således at det var muligt at indføre samleverpension på fradragsberettigede pensionsordninger med virkning fra 1. juli 1999, udvidede vi den kollektive ægtefællepension til kollektiv ægtefælle-/samleverpension, som det fremgår af PFA Pension's forsikringsbetingelser pr. 1. juli 1999, afsnit E ... I dette afsnit indeholder § 3 bl.a. en definition af de samlevere, der er berettiget til samleverpension, hvilket er i overensstemmelse med betingelserne herfor i pensionsbeskatningsloven § 2. Idet udvidelsen med samleverpension er til fordel for de forsikrede personer, lod vi udvidelsen gælde for de bestående forsikringer og herunder for E.C.R.'s police nr. ...1473.

Efter telefonisk anmodning fra Kamillianergården Hospice, Aalborg sendte vi ved brev af 19. december 2001 ... ansøgningsskema vedr. invaliditet og begunstigelseserklæring til brug for E.C.R. Vi fik oplyst, at han opholdt sig på det pågældende hospice.

E.C.R. afgik ved døden 9. januar 2002. I vores brev af 1. marts 2002 ... orienterede vi H.R. om den mulige dækning med ægtefællepension fra police nr. ...1473 og engangsbeløb (dækning ved død) fra police nr. ...1471. Vi anmodede samtidig om for-

skellige dokumenter. Ved brev af 5. marts 2002 fra H.R. ... modtog vi derefter følgende:

- Vielsesattest af 13. juli 1968 mellem E.C.R. og H.L. (nu R.) ...
- Skilsmissebevilling af 1. november 1993 ... mellem E.C.R. og H.R..
- Vielsesattest af 24. december 2001 mellem E.C.R. og H.R. ... hvorved disse blev gift på ny.
- Ægteskabserklæring af 5. marts 2002 underskrevet af H.R. ...

Ved vores brev af 8. marts 2002 ... udbetalte vi engangsbeløbet (dækning ved død) fra police nr. ...1471, der var anført i vores nævnte brev af 1. marts 2002 ... Vi anførte endvidere, at H.R. ikke var berettiget til ægtefællepension, fordi det nye ægteskab var indgået 24. december 2001, hvilket var senere end tre måneder før dødsfaldet den 9. januar 2002. Fristen på tre måneder fremgår af afsnit E § 1 stk. 1 i forsikringsbetingelserne ... Det var endvidere anført, at H.R. ifølge vores oplysninger ikke havde haft fælles bopæl med E.C.R. de sidste to år inden dødsfaldet og hun var derfor heller ikke berettiget til ægtefælle-/samleverpension i egenskab af samlever. Fristen på to år fremgår af afsnit E § 3 stk. 1 c i forsikringsbetingelserne pr. 1. juli 1999 ... I dette og de følgende breve er policen, der dækker ægtefælle-/samleverpension, fejlagtigt betegnet nr. ...0471 og nr. ...1471 i stedet for nr. ...1473.

l brev af 9. marts 2002 ... anmodede H.R. om, at vi revurderede afslaget på at yde ægtefælle-/samleverpension. Vi fastholdt afslaget på dette i vores brev af 13. marts 2002 ...

H.R. gjorde indsigelse i brev af 15. marts 2002 ... og vi fastholdt vores afslag i vores brev af 22. marts 2002 ... hvorefter H.R. fastholdt sit standpunkt i brev af 23. marts 2002 ... Derefter klagede H.R. til Dem i brev af 17. april 2002.

3. Begrundelse for vores standpunkt

Betingelsen for at opnå ægtefællepension er ifølge de oprindelige forsikringsbetingelser pr. 1. juli 1994, afsnit E § 1 stk. 1 ... at ægteskabet har bestået i mindst tre måneder på dødstidspunktet. Denne betingelse er gentaget i de senere forsikringsbetingelser pr. 1. juli 1999, afsnit E § 1 stk. 1 ... Ifølge disse forsikringsbetingelser, afsnit E §

3 stk. 1 c er dækningen udvidet med samleverpension, hvor det bl.a. er et krav, at der har været fælles bopæl i mindst to år inden dødsfaldet. Dette er i overensstemmelse med betingelserne for, at en fradragsberettiget pensionsordning kan omfatte samleverpension iht. pensionsbeskatningsloven § 2.

På dødstidspunktet den 9. januar 2002 havde E.C.R. og H.R. kun været gift i ca. to uger, og ægteskabet opfylder derfor ikke den nævnte frist på tre måneder, som er en betingelse for, at H.R. som ægtefælle kan være berettiget til ægtefælle/samleverpension.

H.R. opfylder - ifølge de oplysninger vi har - heller ikke betingelsen for at være berettiget til ægtefælle-/samleverpension i egenskab af samlever. Det kræves, at der har været fælles bopæl i mindst to år før dødsfaldet, hvilket ikke har været tilfældet ifølge vores oplysninger.

4. Konklusion

Vi fastholder afslaget på udbetaling af ægtefælle-/samleverpension til H.R. efter hendes ægtefælle E.C.R.'s dødsfald. H.R. opfylder ikke betingelserne for udbetaling heraf."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 3. Samlever**

En samlever er berettiget til ægtefælle-/samleverpension, hvis der ikke er pensionsberettigede efter reglerne §§ 1 og 2. En samlever defineres som en person:

a. med hvem forsikrede kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab, og

b. som i et af forsikredes senest tre måneder før dødsfaldet oprettet testamente er tillagt en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge loven ville være tilkommet en ægtefælle, og

c. som har haft fælles bopæl med forsikrede i de sidste to år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med forsikrede i en sammenhængende periode på

mindst to år, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig."

Nævnet udtaler:
Efter de oplysninger, der er forelagt nævnet, finder nævnet ikke, at klageren opfylder de ovenfor citerede krav for udbetaling af ægtefællepension, hvorfor nævnet i den anledning ikke finder grundlag for at kritisere selskabets afgørelse, der findes at være i overensstemmelse med de gældende forsikringsbetingelser.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen